

יוצרים עיתון דיגיטלי: התאמות בעלי חיים לסביבתם

שכבת גיל

יסודי: כיתות ד', ו'

תקציר הפעילות

פעילות זו מתאימה כהמשך לפעילות: "מתחפשים בטבע: התאמות" או כפעילות עצמאית. בשלב הראשון הלומדים והלומדות יחפשו בצוותים מידע, תמונות וסרטונים על בעלי חיים נבחר. בשלב השני הם יכינו עיתון דיגיטלי באמצעות אתר Smore. בשלב השלישי יציגו את התוצרים בכיתה, ישתפו את חבריהם בתהליך הכנת התוצר, ויקבלו משוב משאר הלומדים בכיתה. מוצע מחוון להערכה חלופית.

משך הפעילות

כשני שיעורים

שיעור אחד לאיסוף וארגון המידע

שיעור שני להכנת עיתון דיגיטלי

מומלץ להקדיש זמן נוסף להצגת תוצרים, רפלקציה ומשוב הלומדים.

מטרות הפעילות

- לאתר ולאסוף מידע ממקורות שונים.
- להשתמש במחשב וביישומי מחשב.
- להשתמש בכלים דיגיטליים להצגת מידע.

מושגים מתוכנית הלימודים

בעלי חיים, מגוון המינים, הסוואה, התאמות, התאמות לסביבה, התאמת בעלי חיים לסביבה, התאמות במבנה גוף, התאמות בהתנהגות, טורף, נטרף, יחסי גומלין, מערכת אקולוגית, סביבת חיים

מיומנויות

הבניית ידע, טיפול במידע, יישום ידע, יצירתיות, פרזנטציה, רפלקטיביות לתהליך הלמידה, שיתוף פעולה, שימוש בייצוגים שונים

אופי הלמידה

צוותים

זוגות

כיתתי

סוג הפעילות

פעילות לסיכום הנושא

הערכה חלופית

- **המעריך:** הערכת המורה או הערכת עמיתים
- **נושא ההערכה:** ידע, מיומנות

מוקד ההערכה: תהליך, תוצר

קישור לסרטון

- "יצורים חיים במעמקי האוקיינוסים": <http://bit.ly/2Pa3ka4>

הכנות לקראת הפעילות

- לארגן עמדת מחשב מרכזי, מקרן, רמקולים וחיבור לאינטרנט להקרנת המשימה בכיתה.
- לארגן לכל צוות לומדים מחשב עם גישה לאינטרנט, מעבד תמלילים וורד (Word).
- מומלץ להתחבר לאתר Smore ולהתנסות ביצירת עיתון דיגיטלי לפני השיעור. שימו לב: הגרסה החינמית מאפשרת לפתוח עד שלושה עיתונים דיגיטליים למשתמש. ראו הוראות לכניסה וליצירת עיתון דיגיטלי ב**נספח 1**.
- מומלץ לבחור את הדרך המתאימה לשמירת התוצרים. ראו דוגמאות ב**נספח 2**.
- מובאות שתי דוגמאות של עיתון דיגיטלי שנוצר באתר Smore, השמורות בפורמט PDF. לחצו על **נספח 3**.
- ודאו שלפחות ללומד אחד מהצוות יש חשבון גוגל.
- מומלץ לעבור על המחווה להערכה חלופית, שמופיע בסוף הקובץ.

מה עושים?

חלק א': חקירה ואיסוף מידע

1. התחלקו לצוותים לפי הנחיית המורה. מומלץ לעבוד בצוות של 2–4 לומדים ולומדות.
2. הכינו מסמך עבודה:

· במחשב שעליו אתם עובדים פתחו תיקייה בשם המשימה ובשמכם. לדוגמה:

התאמות של בעלי חיים לסביבה – עמית.

· פתחו בתוך התיקיה מסמך וורד (Word) בשם המשימה ובשמכם.

3. בחרו בעל חיים וחפשו מידע עליו במקורות מידע מהימנים. לדוגמה: שם מינו, מזון, סביבת חיים, התאמות (במבנה גוף ובהתנהגות), כיצד התאמות אלו המסייעות לו להתקיים בסביבתו, לשרוד בה, ומידע מעניין נוסף על בעל החיים. אם הלומדים ביצעו את פעילות "מתחפשים בטבע: הסוואה" הם יכולים לבחור בעל חיים מהטבלה ולהשתמש במידע שהם כתבו עליו.

תוכלו להיעזר באחד מאתרי המידע הבאים:

- מכון דוידסון: [לחצו](#) ספרי עיון בנושא בעלי חיים
- מידעון בעלי החיים של מט"ח: [לחצו](#)
- הספארי ברמת גן: [לחצו](#)
- הגן החיות התנ"כי בירושלים: [לחצו](#)
- הגן הזואולוגי בתל אביב: [לחצו](#)
- הספרייה הווירטואלית של מט"ח: [לחצו](#)
- אאוריקה – האנציקלופדיה של הסקרנות: [לחצו](#)
- בריינפופ: [לחצו](#)

עודדו את הלומדים להשתמש במקורות מידע מהימנים ולשמור את הקישורים. במקרה של ספר מומלץ שיכתבו את שם הספר, המחבר, ושנת הוצאה.

4. כתבו את המידע שמצאתם במסמך הוורד שפתחתם. סכמו את המידע במילים שלכם. מומלץ להנחות את הלומדים להימנע מהעתקה מתוך מקור המידע.

5. חפשו באינטרנט 3–6 תמונות של בעל החיים. שמרו את התמונות בתיקיית המשימה.

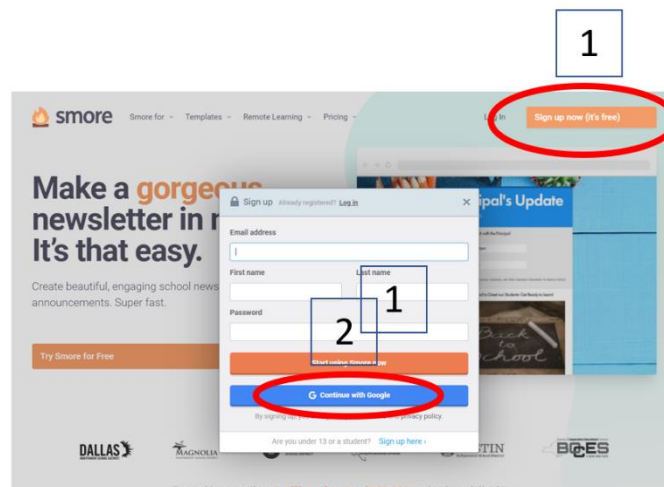
6. חפשו סרטון או שניים על בעל החיים שבחרתם. שמרו את הקישורים במסמך הוורד של המשימה.

חלק ב': יוצרים עיתון דיגיטלי באתר Smore

עכשיו, כשכל המידע בידיכם, אפשר להכין עיתון מקוון. איך עושים את זה?

1. כנסו לאתר **Smore** והתחברו עם חשבון הגוגל שלכם (ראו תמונות 1, 2):

<https://www.smore.com>

2. קראו את ההוראות ליצירת עיתון דיגיטלי Smore. לחצו: [בנספח 1](#).

3. קבלו הנחיה מהמורה – כיצד לשמור ולשתף את העיתון הדיגיטלי?

4. שתפו את התוצר שלכם במליאה.

חלק ג': הצגת תוצרים

הציגו את העיתון הדיגיטלי שהכנתם בכיתה על פי הנחיות המורה.
בהצגה התייחסו גם לתהליך העבודה שלכם בצוות. מה אהבתם בהכנת העבודה? מה היה מאתגר? האם היה אתגר שהצלחתם להתגבר עליו?
מומלץ להקדיש כ-5-8 דקות להצגה לכל קבוצה ועוד כחמש דקות למתן משוב. הנחו את הלומדים שכל אחד מחברי וחברות הצוות מציגים את הנושא ומדברים עליו. כמו כן מומלץ לחלק את הצגת התוצרים על פני כמה שיעורים.
הנחו את שאר הלומדים שבתום ההצגה אפשר לשאול שאלות על העבודה ועל התהליך שהמציגים עברו.

תנו משוב למציגים:

- משהו חדש שלמדנו
- משהו לשמר
- משהו לשפר

המלצה לצפייה בסרטון נוסף בנושא התאמות:

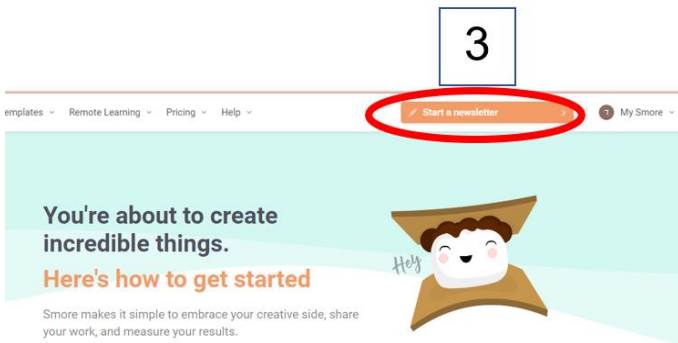
"עשים שחורים – אבולוציה בפעולה": <https://bit.ly/2MibYnj>

המלצה למחווה להערכת העיתון הדיגיטלי:

10	העיתון כולל מידע על בעל חיים נבחר, על סביבת החיים שלו ועל ההתאמות שלו לסביבה.	תוכני העיתון הדיגיטלי והצגתם
10	קיים הסבר כיצד התאמות אלו מסייעות לבעל החיים לשרוד בסביבת החיים שלו.	
10	קיימות כותרות ותתי-כותרות.	
10	שולבו תמונות, סרטונים וקישורי מידע רלוונטיים לנושא.	
10	העיתון מעוצב בצורה מאורגנת ומעניינת.	
10	הצגת העיתון בכיתה ברורה ומעניינת.	
10	המידע הכתוב נכון מדעית ובשפה תקינה.	
10	חברי הקבוצה מפגינים בקיאות והבנה בנושא.	ממדים נוספים
10	הקבוצה עבדה בשיתוף פעולה לאורך כל התהליך.	
10	הקבוצה עמדה בלוחות הזמנים שנקבע לשליחת התוצר ולהצגתו בכיתה.	
100	סה"כ	

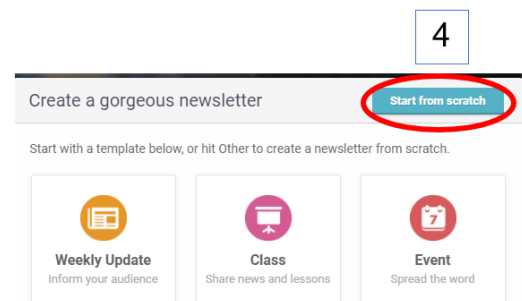
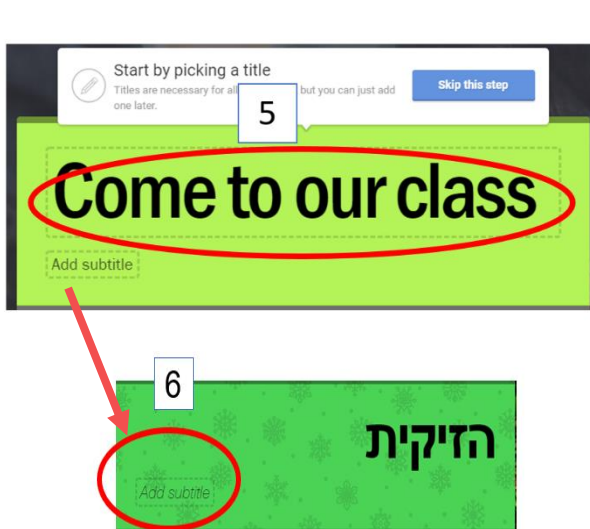
נספח 1: הוראות כניסה ויצירת עיתון דיגיטלי Smore:

1. לחצו על **Start a newsletter** (ראו תמונה 3).

2. צפו בסרטון ההסבר איך ליצור עיתון דיגיטלי Smore: "סמור – איך יוצרים עלון מקוון?"
<https://bit.ly/2L17pvp>

3. לחצו על כפתור **Start from Scratch** (ראו תמונה 4). כתבו בכותרת הראשית את שם **בעל החיים** ובתת- הכותרת (**Add subtitle**) את **סביבת החיים** שבה הוא חי (ראו תמונות 5, 6).

4. הכינו את העיתון ועצבו אותו.

היעזרו במחווון הערכה שקבלתם מהמורה.

מומלץ להסביר את מרכיבי ההערכה שניתנים למשימה על פי המחווון.

- כתבו מידע על בעל החיים בחלונות מתחת לכותרת הראשית.
- בכותרת של כל חלון כתבו את נושא המידע כמו מזון, התאמות, מידע מעניין נוסף וכו'.
- הוסיפו תמונות, סרטונים וקישורים לאתרי מידע על בעל החיים.
- **בתפריט העיצוב** (ראו תמונה 7) בחרו את הגופן, הצבע ותמונת הרקע.
- בסיום הכנת העיתון לחצו על כפתור **Done editing** בחלונת העיצוב מימין.
- אפשר לחזור ולערוך את העיתון בכפתור **Edit newsletter**.

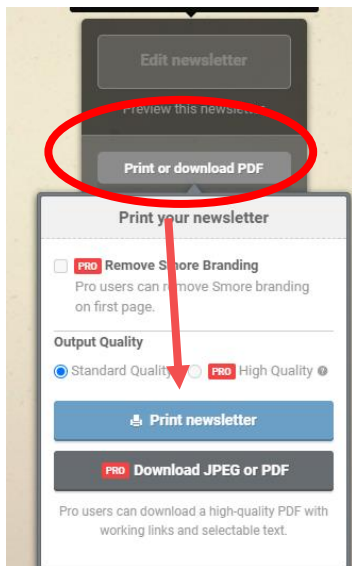

נספח 2: דרכים לשמור תוצרים

יש כמה דרכים לשמור את התוצרים:

1. שמירה בתור קובץ PDF:

כאשר לוחצים על אפשרות להדפסה **print newsletter**, בחרו אפשרות לשמור בתור PDF. שימו לב ששמירה בקובץ לא תאפשר לגשת לקישורים לאתרים ולסרטונים שהלומדים הוסיפו לעיתון הדיגיטלי.

2. שליחה דרך הדואר האלקטרוני:

למשלוח בדואר האלקטרוני לחצו על כפתור **Send your newsletter**, אפשרות זו מצריכה משלוח לכתובת של דואר אלקטרוני של המורה או של אחד הלומדים.

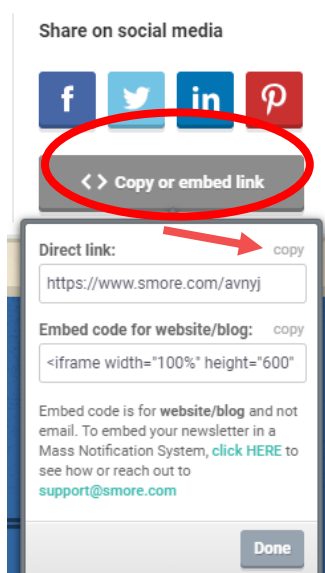
Share via email

Send your newsletter to a new group of recipients, use an existing mailing list, or create a new list.

3. שיתוף באמצעות קישור:

העתקת קישור של העיתון והדבקה במסמך שיתופי בגוגל קלאסרום או באתר הכיתה.

A free newsletter made with
smore
smore.com

הגמל

סביבת חיים - מדבר

מידע על הגמל

הגמל המשותף למשפחת הגמליים. לקבוצת היצורים. הוא חי במדבר וכן התאמות רבות המאפשרות לו לשרוד בסביבה היבשה והחמה.

לגמל דבשת בה אגור שמן אותו הוא מוצל במקרים בהם אין בסביבתו מספיק מזון. רגליו הנבזחות מתרחקות את גוף הגמל מהקרקע המדברית הלוהטת. לגמל ריסים ארוכות המסננות מהחול להיכנס לעיניו בעת סאטת חול. בין שיעורות הפרשה של ים אגור אשר מבודד את גוף הגמל מהסביבה החמה ביום והקרה בלילה. כך הגמל לא מאבד חום משקר ולא מתחמם יותר על המידע שאותו.

הגמל מסוגל לזל להחזיק מעמד בלי לשתות במשך שבועים, ומשתקל במקור מים הוא מסוגל לשתות כמות אדירה של מים בבת אחת מבלי שיגרם לו נזק. כמו כן הוא מסוגל שותן מאד מרוכז כדי לא לאבד מים בתנאי חום קיצוניים. בנוסף לכך הגמל פעיל בשעות הבוקר המוקדמות ובערב כאשר הסביבה מאד מתחממת הוא נח בצל.

<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.he>

הזיקית

זיקית שייכת לקבוצת הזוחלים ממשפחת הזיקתיים

הזיקיות הן בדרך כלל שוכנות עצים או שיחים, אם כי ישנם מינים של זיקיות קטנות השוכנות על הקרקע תחת מחסה עלי השלכת. (התמונה והטקסט מתוך ערך זיקית, אתר ויקיפדיה).

זיקיתיים – ויקיפדיה

he.wikipedia.org

סוגי זיקיות

זיקית מובהקת

צלם: אייל ברטוב לקוח מאתר
מס"ח

זיקית בעת ציד

צלם: אייל ברטוב לקוח מאתר
מס"ח

זיקית הפנתר

לקוח מאתר ויקיפדיה

זיקית מובהקת

lib.cet.ac.il

מידע כללי על הביולוגיה והאקולוגיה של הזיקית.

זיקית בחצר

זיקית מובהקת

zoo.tau.ac.il

זיקית מובהקת (*Chamaeleo chamaeleon*) היא לטאת גדולה למדי, בעלת יכולת הסוואה מעולה, צבעי גופה משתנים בהתאם לגורמים חיצוניים – אור, טמפרטורה, מכוונות זיקיות אמריות או מכוונות טורף, וכן בהתאם למצבים פנימיים – משכנות להדדונות, פחד, איזם וכו'.